

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	Braat, J.W.H.M. (Jan) 7004300
Vergadering	
Vergaderdatum	
Geheim	Nee
Beleidsveld	Asiel en Integratie

Kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties asielzoekers

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De Notitie kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties van asielzoekers vast te stellen, met als kaders:
 1. Toekomstige opvanglocaties zijn gemodelleerd naar Plan Einstein en hebben naast de asielopvang een mix met een regulier woonprogramma bestemd voor andere woningzoekenden
 2. De asielopvang in Utrecht heeft een flexschil, in te zetten voor tijdelijke huisvesting van andere groepen woningzoekenden
 3. Utrecht levert een evenredige bijdrage aan de opvang van asielzoekers
 4. Nieuwe locaties hebben voor asielzoekers een schaalgrootte van maximaal 300 opvangplekken, te realiseren in een Regionale Opvang Locatie
 5. Spreading door de stad, afstemming in de regio
1) de opvang te modelleren naar Plan Einstein met een mix en een woonprogramma bestemd voor andere woningzoekenden; 2) de opvang een flexibele invulling te geven; 3) een evenredige bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers;
4) de opvanglocaties hebben een schaalgrootte van maximaal ca 250-300 asielzoekers; 5) de opvanglocaties zijn gespreid door de stad.
- 2 Open te staan voor een tweede opvanglocatie voor asielzoekers volgens de kaders in beslispunt één, te realiseren in de komende jaren, en het proces in te richten volgens de in de kadernotitie geformuleerde principes.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_11992

Bijlage: Notitie Kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties asielopvang Utrecht

Bijlage: The Utrecht Refugee Launchpad - Final Evaluation Report

Bijlage: Plan Einstein: Utrecht's Urban Experiment on Asylum Seeker Reception (summary)

Bijlage: Brief Staatssecretaris V&J aan Commissarissen van de Koning

Bijlage: Bewonerspanel 2019

Bijlage: Besluitenhistorie Kader grootschalige opvanglocaties

Eerdere besluitvorming

Motie 2016/16: ook kleinschalige opvang (= locaties <300 opvangplekken) moet mogelijk zijn; kleinschaligheid van (nood)opvang wordt als zwaarwegend criterium meegenomen; Motie 2016/18: in de toekomst een evenredige bijdrage blijven leveren aan asielzoekersopvang, met de stad in gesprek te gaan over hoe dit vorm kan worden gegeven en een proces in te richten waarbij voorafgaand aan besluitvorming de raad zich kan uitspreken over de kaders voor de opvang van vluchtelingen.

Uitvoering

De voorgestelde kaders leiden tot het volgende uitvoeringsvoorstellen:

- a. Zoeken naar een of meerdere geschikte locaties.
- b. Aan het Rijk een voorstel doen voor een experimenteel Regionaal Opvangcentrum in Utrecht
- c. Gesprek in de U16 en regionale regietafel.

Context

Op verzoek van de raad heeft de gemeente in 2015 tijdelijke opvanglocaties voor asielzoekers in de stad gezocht. Bij bespreking van een collegebesluit voor vier opvanglocaties voor asielzoekers in de stad heeft de raad in februari 2016 een motie 18 aangenomen "maak betrokkenheid van de stad en raad bij keuzes vluchtelingenopvang concreet". De motie stelt dat bij de afweging en de besluitvorming over mogelijke nieuwe locaties voor opvang van asielzoekers:

- Utrechtse bewoners, professionals en vrijwilligers voorafgaand aan besluitvorming een bijdrage kunnen leveren aan het gesprek hierover.
- Een proces wordt ingericht waarin de raad zich vooraf kan uitspreken over de kaders voor aanvullende opvang voor vluchtelingen, waarbij de raad de uitkomsten van het gesprek 'met de stad' kan meenemen.

Motie 18 is uitgewerkt in een notitie "kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties asielzoekers" en ligt nu voor ter besluitvorming. In deze notitie zijn de kaders vastgelegd waar locaties voor vluchtelingenopvang in Utrecht aan moeten voldoen dat kan dienen als selectie- en toetsingskader voor een besluit over nieuwe locaties. Bij het tot stand komen van de kadernotitie zijn inwoners van de stad geconsulteerd.

Rol gemeente

Utrecht wil als mensenrechtenstad ook in de toekomst een bijdrage blijven leveren aan de opvang van asielzoekers. Inwoners van asielzoekerscentra zijn inwoners van de stad. Dit geeft de gemeente de verplichting ook voor deze groep verantwoordelijkheid te nemen.

De verantwoordelijkheid voor de opvang van asielzoekers ligt bij het Rijk, uitgevoerd door het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA). Utrecht wil in afstemming met het COA en partners in de stad de opvang van asielzoekers vormgeven.

Relatie met Koersdocument Leefbare stad en Maatschappelijke voorzieningen

In het in april 2019 aan de raad voorgelegde "Koersdocument Leefbare stad en Maatschappelijke voorzieningen" dat nu in de route naar besluitvorming door de raad zit zijn richtlijnen opgenomen voor te realiseren maatschappelijke voorzieningen: Utrecht wil met de groei van de stad rekening houden met alle inwoners van Utrecht ongeacht opleidingsniveau, inkomen, leeftijd en het leven met/zonder beperking. Om dit mogelijk te maken is het van belang dat, naast het bouwen van voldoende betaalbare woningen, Utrecht beschikt over kwalitatief goede voorzieningen op wijk- en buurtniveau. Daarnaast is het van belang dat de stadsbrede voorzieningen zo evenwichtig mogelijk over de stad worden gespreid.

De asielopvang "Plan Einstein" in Overvecht is in november 2018 gesloten. Een evaluatie uitgevoerd door London University/Oxford University is op 17 oktober 2019 verschenen. De in de notitie voorgestelde kaders zijn mede gebaseerd op deze evaluatie.

Beslispunt

- 1 De Notitie kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties van asielzoekers vast te stellen, met als kaders:

1. Toekomstige opvanglocaties zijn gemodelleerd naar Plan Einstein en hebben naast de asielopvang een mix met een regulier woonprogramma bestemd voor andere woningzoekenden
2. De asielopvang in Utrecht heeft een flexschil, in te zetten voor tijdelijke huisvesting van andere groepen woningzoekenden
3. Utrecht levert een evenredige bijdrage aan de opvang van asielzoekers
4. Nieuwe locaties hebben voor asielzoekers een schaalgrootte van maximaal 300 opvangplekken, te realiseren in een Regionale Opvang Locatie
5. Spreiding door de stad, afstemming in de regio
 - 1) de opvang te modelleren naar Plan Einstein met een mix en een woonprogramma bestemd voor andere woningzoekenden;
 - 2) de opvang een flexibele invulling te geven;
 - 3) een evenredige bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers;
 - 4) de opvanglocaties hebben een schaalgrootte van maximaal ca 250-300 asielzoekers;
 - 5) de opvanglocaties zijn gespreid door de stad.

Argumenten

1.1 De resultaten van Plan Einstein zijn positief.

De pijlers van Plan Einstein waren:

Activering van asielzoekers vanaf dag één in de opvang; de opvang biedt een breed scala aan sociale en educatieve activiteiten en cursussen.

- Toekomstvrij (future free): cursussen (micro-)ondernemerschap en (zakelijk) Engels zijn niet alleen in Nederland maar ook in herkomstlanden toepasbaar
- Inclusiviteit: cursussen en activiteiten zijn ook gratis toegankelijk voor omwonenden en buurtbewoners
- Doorgaande lijn: asielzoekers worden na het verkrijgen van een status in de stad of in de regio Utrecht gehuisvest, waardoor het geleerde in Plan Einstein en de opgebouwde sociale netwerken voortgezet kunnen worden in een verder integratietraject.
- Vrije ontmoetingsruimte voor ontmoetingen tussen asielzoekers en omwonenden.
- Een mix van opvang van asielzoekers met aanpalende jongerenhuisvesting in hetzelfde pand op de Einsteindreef, bedoeld voor jongeren die speciaal voor deze mix zijn geselecteerd door een ervaren communitybouwende jongerenhuisvester.

De evaluatie van Oxford University laat een positief beeld zien. Het uiteindelijke evaluatie rapport (The Utrecht Refugee Launchpad Evaluation) en de samenvatting daarvan (executive summary) zijn te vinden op www.compas.ox.ac.uk.

1.2 Door een mix aan bewoners huisvesting te bieden kan integratie worden bevorderd.

Een van de lessen uit Plan Einstein is dat de locatie een mix van huisvesting biedt van asielzoekers met andere groepen woningzoekenden, waaronder specifieke wensen voor woningen voor onderscheiden doelgroepen als jongeren, ouderen, mensen met een urgentieverklaring, spoedzoekers.

Het realiseren van deze wens in een opvanglocatie impliceert dat naast de opvang ook gelegenheid wordt geboden voor huisvesting met permanente bewoning. Utrecht vindt het essentieel dat voor het realiseren van een mix met andere woningzoekenden als jongeren, ouderen, mensen met een urgentieverklaring, spoedzoekers in de opvanglocatie ook reguliere woonruimte voor deze woningzoekenden beschikbaar komt.

In Utrecht groeit het aantal gemengd wonen-projecten. Wij hebben o.a. ervaring opgedaan (naast Plan Einstein in Place2BU, Majella Wonen, diverse woonprojecten van Socius) en wij bouwen op deze ervaringen voort.

1.3 Een flexibele invulling van de asielopvang kan fluctuaties in de instroom opvangen en tijdelijk huisvesting bieden aan andere groepen woningzoekenden.

Flexibiliteit impliceert dat de maximaal beschikbare capaciteit niet volledig wordt benut bij een lager instroompeil en alleen maximaal wordt benut indien er een grote instroom van asielzoekers in Nederland plaatsvindt. Beschikbare overcapaciteit kan dan worden benut voor andere huisvestingsdoelen, bijvoorbeeld andere groepen woningzoekenden, bijvoorbeeld spoedzoekers die tijdelijk woonruimte nodig hebben of jongeren. Dit is in lijn met het aangekondigde nieuwe bestuursakkoord waarin wordt voorgesteld een buffer voor kortdurende tekorten aan opvangcapaciteit te creëren. Dit sluit eveneens aan bij de Utrechtse ambitie om meer innovatieve woonconcepten zoals gemengd wonen met diverse doelgroepen te realiseren, met mengvormen van opvang, tijdelijk en permanent wonen. Bij het stijgen of dalen van de asielinstroom kan het aandeel overige bewoners toe dan wel afnemen. Uiteraard moet deze vorm van bewonen in overeenstemming zijn met huidige wet- en regelgeving over huur en bestemming. Opvang met een flexschil kan alleen ingezet worden met tijdelijke huurcontracten.

De combinatie van flexibele opvang én reguliere woningen leidt tot inclusiviteit en het voorzien in huisvesting voor andere groepen. Dat draagt mede bij aan het maatschappelijk draagvlak.

1.4 Een omvang van ~~maximaal 250~~ 300 personen is in lijn met motie 2016/16 en voldoet aan eisen die COA stelt met oog op beheersbaarheid.

De raad heeft eerder aangegeven (Motie 2016/16) dat kleinschaligheid van (nood)opvang als zwaarwegend criterium meegenomen wordt.

De gewenste en omvang van nieuwe locaties hangt mede af van de vastgoedlocaties die door COA akkoord zijn bevonden. De beheersbaarheid van een locatie door COA en de

continue zorg die zij kunnen garanderen zijn afhankelijk van een zekere minimumcapaciteit qua bewonersaantal. Locaties kunnen niet te klein zijn omdat er voor iedere opvang (basis-)voorzieningen aanwezig moeten zijn.

- 1.5 Door spreiding kan rekening worden gehouden met de situering van andere opvangvoorzieningen en kan een concentratie van voorzieningen worden voorkomen.
Nieuwe locaties worden door de stad gespreid, met de U16 en provinciale regietafel wordt extra opvangcapaciteit in de regio besproken. Nabijheid van andere opvanglocaties in de omgeving wordt gewogen.

Wij verwijzen naar ~~de~~ het aan de raad voorgelegde "koersdocument maatschappelijke voorzieningen". Wij willen voorkomen dat in delen van de stad een concentratie aan opvangvoorzieningen gaat ontstaan. Opvanglocaties voor asielzoekers moeten een goede spreiding door de stad hebben en rekening houden met de situering van andere opvangvoorzieningen. De opvanglocaties die in Utrecht gerealiseerd zijn waren op Kanaleneiland, Overvecht en Utrecht West/Oog in Al. Gezien de bijdragen die deze wijken aan deze opvanglocaties hebben geleverd en nog leveren (Utrecht West/Oog in Al), en de kritiek die is geleverd op plaatsing in wijken waar al veel problematiek bestaat wil het college nadrukkelijk ook nieuwe locaties in andere Utrechtse wijken zoeken.

In de U16 regio zijn nu twee AZC's (Utrecht Joseph Haydnlaan en Leersum). Ook in de regio is aanvullende opvangcapaciteit gewenst.

- 1.6 Uit digitale peilingen en stadsgesprekken bleek dat deelnemers overwegend positief staan tegenover de gestelde kaders.
Medio 2016 is onder het bewonerspanel een enquête (2955 respondenten) uitgevoerd. Deze peiling is, met bijna identieke vraagstelling (onder 3263 respondenten) nogmaals uitgevoerd in september 2019 (zie bijlage 'Bewonerspanel 2019'). De uitkomsten zijn bijna identiek en zijn gebruikt als input voor een drietal stadsgesprekken op 8 oktober 2019. Deze hadden in totaal ca 100 deelnemers. In grote lijnen kan gesteld dat de opvattingen die in de gesprekken in 2016 werden geuit gevolgd werden. Ook werden minpunten en alternatieven genoemd.
- Omvang is minder belangrijk dan binding met de buurt; kleinschaligheid leidt tot maatschappelijk rendement, maar volume is nodig voor realiseren voorzieningen. Geef buurten waar opvang is extra ondersteuning. Opvang geeft kansen voor buurtbewoners, spreiding door de stad is wenselijk.
 - Communiceer duidelijk over "grenzen"; hou rekening met emoties, ga niet te voorzichtig om met negatieve reacties.
 - Flexibel gebruik: hier wordt erg positief tegenaan gekeken: goed voor integratie, kansen voor ouderen, leren van elkaar; maar ook: verschillende groepen met verschillende leefregels en omgangsvormen, verbinding moet gefaciliteerd worden.
 - Open naar de buurt: bevordert contact en integratie, stimuleert asielzoekers, spanningen tussen groepen kan afnemen.
 - Besluitvorming: Neem zorgen weg, gemeente moet niet bang zijn voor negatieve reacties. Betrek de buurt er zo vroeg mogelijk bij.

- 1.7 Het COA geeft aan positief te staan tegenover uitbreiding van de capaciteit en een flexibele invulling.
De opvang van asielzoekers die in de asielprocedure zitten is een taak die het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) uitvoert in opdracht van de Rijksoverheid. Het COA dient in elke gemeente waar zij een opvang heeft een bestuursovereenkomst met de betreffende gemeente af te sluiten. Wanneer een gemeente instemt met de vestiging van een opvanglocatie, worden in deze overeenkomst tussen de gemeente en CO afspraken gemaakt o.a. over de plaats en de capaciteit van de opvanglocatie en vestigingsduur

Het COA geeft aan positief te staan tegenover een inclusieve en een lokale flexibele invulling van het gebruik van een locatie bij teruglopende of stijgende aantallen asielzoekers, en verwelkomt een voornemen tot uitbreiding van de opvangcapaciteit.

1.8 De kaders zijn in lijn met te verwachten Rijksbeleid en een binnenkort af te sluiten bestuursakkoord.

Medio 2019 is door het Ministerie van J&V een voorstel voor een nieuw bestuurlijk akkoord tussen Rijk en gemeenten geformuleerd. De volgende punten zijn van belang voor een locatiekeuze:

- De gezamenlijke overheden staan voor een actieve inspanning aan een flexibel asielsysteem waarin de overgang van opvang naar huisvesting vorm krijgt.
- Samenwerkende gemeenten kunnen eigen invulling geven aan regionale opvangcentra.
- Deze zijn qua capaciteit afgestemd op de totale regionale taakstelling.

In oktober 2019 heeft het Rijk in de uitwerking van het nieuwe bestuursakkoord "van opvang naar huisvesting en integratie of terugkeer" voorstellen geformuleerd voor flexibele opvangvormen en opvang in regionale opvanglocaties (ROL's).

Utrecht gaat het Rijk voorstellen om te experimenteren met een Utrechtse ROL op basis van het Plan Einstein concept. In dit experiment wil de gemeente vanaf dag één dat de kansrijke asielzoeker of statushouder in een opvanglocatie aankomt vol op activering en integratie inzetten, waarbij ook buurtbewoners aan al deze activiteiten en cursussen kunnen deelnemen. Vanuit deze ROL's worden de statushouders in het kader van de doorgaande lijn in eerste instantie in de stad Utrecht en de regio gehuisvest.

Kanttekeningen

1.1 Een flexibele invulling van de locatie is maatwerk.

Deze flexibele invulling is maatwerk. Invulling hangt af van het eigenaarschap en de mogelijkheden die de locatie biedt. Zorgvuldige afweging is vereist ten aanzien van het eigenaarschap, gebruik van de locatie, de wijze hoe een flexibele wooninvulling vorm wordt gegeven en de huisvestingsverordening. Afschalen kan niet zonder meer en niet op eenvoudige wijze bij iedere groep die in de locatie woont. Om het probleem te vermijden dat de opvang van de ene groep de andere dakloos maakt kan een gedeelte, naast de in kader 1 voorgestelde mix van bewoners, ingezet worden voor woningzoekenden die tijdelijk huisvesting nodig hebben (bijvoorbeeld mensen met een urgentieverklaring, stagiaires, nieuwe (tijdelijke) werknemers in Utrecht die nog geen woonruimte hebben kunnen vinden).

1.2 Een flexibele invulling van de locatie vraagt goede regie.

Een flexibele invulling van de locatie vraagt goede regie. Om goed te kunnen inspelen op een flexibele invulling wil de gemeente regie kunnen voeren. Het gaat niet alleen om huisvesting, maar juist dan ook over communitybuilding en goede relatie met de buurt, en zeker ook over het bieden van (tijdelijke) huisvesting aan woningzoekenden. De regie over de uitvoering van de combinatie van opvang, flexibel wonen en bieden van huisvesting aan andere groepen woningzoekenden, en de noodzakelijke samenwerking met partners hierover ligt niet automatisch bij het COA maar wordt afhankelijk van de gevonden locatie vormgegeven.

1.3 Er zijn bij de peilingen en uitnodigingen voor de stadsgesprekken ook minder positieve reacties ontvangen.

Opgemerkt wordt dat tegenstanders van het opvangen van asielzoekers bij de stadsgesprekken niet aanwezig waren. Per e-mail zijn enkele reacties ontvangen van Utrechters die werden uitgenodigd voor de stadsgesprekken maar niet wilden komen omdat zij tegen de opvang van asielzoekers zijn.

Op 24 september 2019 is in opdracht van de gemeente een flitspeiling op internet uitgevoerd via www.howaboutyou.nl. Deze enquête werd door 1080 unieke personen ingevuld. Opvallend hier is dat een groter % dan bij het bewonerspanel neutraal of negatief reageert over het opvangen van asielzoekers. Ook valt op dat meer dan 2/3 van de geënquêteerden vindt dat zij geïnformeerd willen worden, mee willen denken en hun mening willen geven vóórdat de gemeente beslist.

Deze mening is niet gehonoreerd in het voorgestelde besluit- en participatieproces. Echter

er wordt nadrukkelijk invulling gegeven aan verantwoording afleggen nadat het besluit is genomen en aan participatie over de inpassing.

Beslispunt

- 2 Open te staan voor een tweede opvanglocatie voor asielzoekers volgens de kaders in beslispunt één, te realiseren in de komende jaren, en het proces in te richten volgens de in de kadernotitie geformuleerde principes.

Argumenten

2.1 Met de aanwijzing van een concrete opvanglocatie wordt uitvoering gegeven aan de beleidskaders.

De genoemde kaders evenredigheid en modellering naar Plan Einstein geven richting aan een concrete invulling: een locatie voor maximaal ~~ea-250~~ 300 asielzoekers aangevuld met capaciteit voor een flexibele invulling en daarnaast een mix met andere groepen woningzoekenden. Dit aantal ook gerealiseerd worden in bijvoorbeeld 2 kleinere met elk 150-200 opvangplekken. Realisatie kan de komende jaren plaatsvinden.

In grote lijnen is de rolverdeling op basis van de algemeen vastgestelde uitgangspunten tussen college en raad bij een keuze voor een locatie als volgt: de raad stelt de kaders voor de opvang vast en controleert, het college voert uit.

Elke locatie die wordt voorgesteld vraagt maatwerk bij een besluit over de locatie en het te volgen traject. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

1. Indien het college dan wel het COA een zoekopdracht naar een nieuwe locatie start, informeert het college de gemeenteraad hierover vooraf actief.

1-2. Bij elke te maken keuze voor een locatie vindt een locatieonderzoek plaats en neemt het college een besluit over de beoogde locatie.

2-3. Het college biedt in een participatietraject ruimte aan hoe de locatie wordt ingevuld.

3-4. Vanzelfsprekend worden alle vigerende wettelijke en gemeentelijke regels opgevolgd, waaronder het Utrechts PlanProces (UPP).

2.2 Een extra opvangcapaciteit van ~~250~~ 300 asielzoekers volgt uit de te verwachten groei van de stad.

De staatsecretaris van Justitie en Veiligheid, mede namens de ministers van Binnenlandse Zaken en Sociale Zaken en Werkgelegenheid, heeft op 8 november 2019 de Commissarissen van de Koning verzocht te bewerkstelligen dat in 2020 5000 extra opvangplekken, evenredig te realiseren per regio, beschikbaar komen, naast extra benodigde opvangplekken in 10 locaties die mogelijk gesloten gaan worden. (zie brief in bijlage). Binnen de U16 (inwoneraantal ongeveer gelijk aan Utrecht) is ook een AZC in Leersum met 525 opvangplaatsen.

Utrecht levert op dit moment al een grote bijdrage: een structureel AZC met 590 opvangplekken. Op het hoogtepunt van de instroom in 2015 en 2016 telde stad Utrecht maximaal 1250 opvangplekken voor asielzoekers. Met een landelijke opvangcapaciteit van 30.000 en het gegeven dat Utrecht 2% van de bevolking in Nederland vertegenwoordigt, zou een model naar evenredigheid suggereren dat Utrecht de verantwoordelijkheid neemt voor een asielopvang voor 600 mensen. Utrecht groeit tot in 2025 naar 400.000 inwoners en in 2040 naar 450.000 Utrecht voldoet dus momenteel (einde 2019) aan het leveren van een evenredige bijdrage.

Met de te verwachten groei van de stad en de vraag van de Commissaris van de Koning naar extra opvangplaatsen ligt het in de rede dat een aanvang wordt gemaakt met toekomstige uitbreiding van capaciteit. Een te realiseren opvanglocatie zal dan bij opening een groter aandeel flexibele bewoning hebben, dat dan in een later stadium kan verminderen ten gunste van een groter aantal asielzoekers.

Dit betekent op termijn (naar 2025 tot 2040) ongeveer ~~ea-250~~ 300 extra opvangplaatsen bovenop de huidige capaciteit in het AZC Joseph Haydnlaan.

2.3 Pas nadat in een vooronderzoekstraject een locatie daadwerkelijk geschikt is bevonden neemt het college een besluit (deel 1 van 2).

Een besluit over een locatiekeuze is afhankelijk van én een vooronderzoek én een omgevingsanalyse én de vraag of de locatie geschikt (en ook groot genoeg is) om invulling te geven aan de gestelde kaders. Daarbij moet worden opgemerkt dat een locatie nooit volledig en ten volste aan alle criteria voldoet. De criteria zijn in feite geen checkboxen (wel of niet geschikt), maar vaker een continuüm van minder tot meer geschikt. Daarin waarborgt het college een keuze die zo sterk mogelijk voldoet en geschikt is. Bovendien is het aantal beschikbare locaties vaak beperkt. Dat heeft invloed op de mogelijkheden om aan de criteria te voldoen.

Te beantwoorden vragen over de locatie:

- Biedt deze mogelijkheden voor flexibele inpassing?
- Is de beoogde omvang geschikt voor huisvesting van zowel asielzoekers als andere te huisvesten groepen?
- Biedt deze mogelijkheid voor uitvoering van de principes van plan Einstein: activering, inclusiviteit, ontmoeting met de buurt, doorgaande lijn?
- Voldoet de situering aan het uitgangspunt dat gevoelige voorzieningen door de stad gespreid worden?
- Is er een relatie met andere beleidsvelden en urgente huisvestingsvragen van andere doelgroepen?
- Voldoet deze aan de eisen van het COA?
- Komt uit een omgevingsanalyse een positief advies?

Bij het vinden van een potentieel geschikte locatie vindt allereerst een eerste verkenning en nadere afstemming tussen COA en gemeente plaats:

- is de eigenaar bereid te verhuren of te verkopen?
- is er een partner die het flexibele huisvestingsdeel in de opvang kan verzorgen?
- hoe kan een mix met andere groepen woningzoekenden gerealiseerd en welke kunnen dat zijn?
- past de nieuwe bestemming in het vigerende bestemmingsplan of is een planologische procedure vereist om realisatie mogelijk te maken?
- wat is de uitkomst van een omgevingsanalyse?

Bij een omgevingsanalyse worden diverse vragen onderzocht. Zie bijlage 'Notitie Kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties asielopvang Utrecht'.

2.4 De omgeving heeft recht op duidelijke en transparante informatie, waaronder over het besluit over de locatiekeuze.

Na het locatiebesluit wordt zo snel mogelijk de omgeving geïnformeerd. Omwonenden hebben recht op transparantie over het keuzeproces: hoe is het vooronderzoek uitgevoerd en welke uitkomsten kwamen daar uit, welke dilemma's speelden daarbij en welke overwegingen hebben uiteindelijk tot deze keuze geleid? Belangrijk is dat omwonenden vertrouwen hebben dat een rechtvaardig proces is gevolgd, ook al zijn ze het wellicht niet eens met de uitkomst daarvan. Centraal in deze afweging staan begrippen als zorgvuldigheid en rechtvaardigheid. Erkend moet worden dat het aanwijzen van een locatie weerstand kan oproepen bij (direct) omwonenden. Voor de participatie wordt het recent vastgestelde actieprogramma 'Samen stad maken op de Utrechtse manier' gevolgd. In dit actieprogramma is participatie aan bewoners geregeld en wordt van tevoren vastgesteld wat de ruimte voor beïnvloeding door bewoners is.

Kanttekeningen

2.1 Utrecht heeft ook andere te huisvesten doelgroepen.

De woningnood in Utrecht is groot. Naast de wens voor het opvangen van asielzoekers en een taakstelling voor huisvesting van statushouders heeft Utrecht ook een opdracht voor het realiseren van huisvesting voor uitstroom uit de maatschappelijke opvang, mensen met

een urgentieverklaring, spoedzoekers en specifieke wensen voor ander woningen voor onderscheiden doelgroepen als jongeren, ouderen.

Voor het realiseren van een mix met gemengde bewoning vindt Utrecht het essentieel dat voor deze groepen [woonruimte](#) beschikbaar komt in de opvang.

2.2 Naast asielzoekers dient de locatie ook daadwerkelijk ruimte te bieden aan de gevraagde flexibele invulling en een mix van andere bewoners.

De gestelde kaders voor een mix van bewoners en een flexibele invulling geven aan dat elke locatie een gedeelte voor opvangasielzoekers heeft dat flexibel is in te vullen al naar gelang de hoogte van de instroom, aangevuld met een gedeelte voor permanente bewoning van andere woningzoekenden. Dit heeft tot gevolg dat een locatie voldoende omvang moet hebben.

2.3 Ook bij een zeer zorgvuldig genomen locatiebesluit zullen mensen het niet eens zijn met het besluit.

Dit is onvermijdelijk. De praktijk van Plan Einstein en ook andere (tijdelijke) locaties van asielzoekers laten zien dat een deel van omwonenden in de loop van de tijd positiever tegenover de opvang gaan staan. Tegenstanders tegen het opvangen van asielzoekers en omwonenden die hun zorgen niet voldoende geadresseerd zien zullen tegen het besluit blijven.

2.4 De kans is groot dat een bestemmingsplan gewijzigd moet worden.

Indien de toekomstige functie op een voorgestelde locatie niet binnen het bestemmingsplan past wordt bij de ontwikkeling van een voorgestelde locatie en het aanvragen van de vereiste vergunningen het Utrechts Planproces (UPP) gevolgd. Hierin zijn de rollen van de initiatiefnemer, het college en de raad en het participatietraject duidelijk aangegeven. Belanghebbenden kunnen bij alle planologische procedures formeel in bezwaar en beroep gaan.

Opgesteld door Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk Braat, J.W.H.M. (Jan)
7004300
Vergadering
Vergaderdatum
Jaargang en nummer
Beleidsveld Asiel en Integratie

Kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties asielzoekers

besluit

- 1 De Notitie kaders nieuwe grootschalige opvanglocaties van asielzoekers vast te stellen, met als kaders:
 1. Toekomstige opvanglocaties zijn gemodelleerd naar Plan Einstein en hebben naast de asielopvang een mix met een regulier woonprogramma bestemd voor andere woningzoekenden
 2. De asielopvang in Utrecht heeft een flexschil, in te zetten voor tijdelijke huisvesting van andere groepen woningzoekenden
 3. Utrecht levert een evenredige bijdrage aan de opvang van asielzoekers
 4. Nieuwe locaties hebben voor asielzoekers een schaalgrootte van maximaal 300 opvangplekken, te realiseren in een Regionale Opvang Locatie
 5. Spreiding door de stad, afstemming in de regio
- ~~1 — 1) de opvang te modelleren naar Plan Einstein met een mix en een woonprogramma bestemd voor andere woningzoekenden; 2) de opvang een flexibele invulling te geven; 3) een evenredige bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers; 4) de opvanglocaties hebben een schaalgrootte van maximaal ca 250-300 asielzoekers; 5) de opvanglocaties zijn gespreid door de stad.~~
- 2 Open te staan voor een tweede opvanglocatie voor asielzoekers volgens de kaders in besispunt één, te realiseren in de komende jaren, en het proces in te richten volgens de in de kadernotitie geformuleerde principes.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op

De griffier De voorzitter gemeenteraad
mr. M. van Hall mr. J.H.C. van Zanen
P.E.J. den Oudsten